

Speciální základní škola Poděbrady, příspěvková organizace,
se sídlem U Bažantnice 154/19, Poděbrady III, 290 01 Poděbrady, IČO 70 837 091
tel. 325 517 930, fax. 325 517 952, mobil 602 540 913
e-mail: SZUNB@kr-s.cz, podebrady@spec-skola.cz, www.spec-skola.cz

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Příloha ŠVP   **Pojď s námi**
období šk. rok 2023/24
Platnost od 1. 10. 2023

Obsah

Úvod, co dělat když:	3
Školní ..... poradenské	
pracoviště.....	3
Poradenská ..... a ..... jiná ..... preventivní ..... zařízení	
.....	3
Krizové oblasti:	
drobný úraz	4
vážný ..... úraz	
.....	4
když se stane neštěstí	4
záškoláctví	
.....	4
nález ..... neznámé ..... látky	
.....	5
ohrožení zdraví žáka	5
odhalení distribuce a zneužívání návykové látky ve škole	5
podezření, že žák zneužívá návykové látky	6
nález alkoholu ve škole	7
podezření nebo zjištění patologického hráčství	7
podezření nebo zjištění poruch příjmu potravy	7
páchání trestné činnosti, plnění oznamovací povinnosti	7
rizikové sexuální chování	8
zjištění zneužívání dětí	9
šikana	9
krádež a vandalismus	12
projevy rasismu	13
 Přílohy	
Příloha č.1 Záznam o pohovoru se žákem	14
Příloha č.2 Záznam o pohovoru se zákonným zástupcem	15

Cílem krizového plánu je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případech podezření či výskytu šikany a návykových látek mezi žáky. Krizový plán je součástí Programu poradenských služeb školy. Jeho základem je Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dětí a studentů ve školách a školských zařízeních 20 006/2007-51 a Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. Č.j. 24 246/2008-6.

Úvod - co dělat, když:

V rámci prevence rizikového chování je potřeba věnovat pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu jednotlivce i celého kolektivu. Pokud se tak stane, je nutné:

- Pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny.
- O zjištěných poznatcích informovat třídního učitele (TU), ředitelku školy (ŘŠ), metodika prevence (MP), výchovného poradce (VP)..
- Pokud se změna týká celého kolektivu, přenechat šetření MP.
- TU o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce (ZZ) žáků a s ohledem na situaci buď individuálně nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky, ZZ nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení. ZZ žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a mají možnost kdykoliv žádat vysvětlení a objasnění hodnocení nebo postupů řešení po kterémkoliv vyučujícím. Mají možnost se kdykoliv obrátit na ŘŠ a žádat přešetření situace. Pedagogové při podezření na zanedbání povinné péče o dítě, tělesné tresty, domácí násilí apod. upozorní ZZ. Pokud nedojde k pozitivní změně, hlásí škola situaci na OSPOD a Policii ČR.
- Oprávněná osoba pro komunikaci s médii je pouze **ředitelka školy a její zástupkyně.**

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISTĚ:

Mgr. Lenka Říhová zástupkyně ředitelky školy, školní poradenský pracovník
Mgr. Hana Chadimová výchovný poradce

Mgr. Michaela Šmídová	zástupkyně ředitelky školy, metodik prevence
PhDr. Dana Marková	psycholog SPC spolupracující se školou
Mgr. Pavlína Mladá	ředitelka školy – přizvaný host

PORADENSKÁ A JINÁ PREVENTIVNÍ ZAŘÍZENÍ:

SPC Poděbrady	602 540 912
Pedagogicko-psychologická poradna Nymburk	325 512 667
SVP Kolín	321 718 555
OSPOD Nymburk	325 501 101
Linka bezpečí (bezplatná)	116 111
Policie ČR	158
Hasiči	150
Záchranná služba	155
Integrovaný záchranný systém	112

Postup školy při:

drobném úrazu

1. Úraz ošetří pedagog přítomný ve výuce (či vykonávající dohled, je-li přestávka).
2. Ošetřující pedagog nahlásí úraz TU žáka a zapíše úraz do Knihy úrazů.
3. TU dle závažnosti úrazu informuje ZZ žáka, případně je vyzve k vyzvednutí žáka, je-li třeba následné lékařské vyšetření/ošetření.

agresivní chování

V případě, že žák začne projevovat agresivní chování vůči sobě, nebo osobám ve svém okolí:

1. Pedagog zajišťuje agresora s ohledem na vlastní bezpečnost (uklidňující techniky, odvedení pozornosti, nabídka alternativní činnosti, izolace, ...).
2. Další pedagog zajistí bezpečí zbytku kolektivu (odvede žáky stranou, ...), pokusí se zajistit pomoc přivoláním další osoby. Mimo areál školy může požádat vedení školy o pomoc další osoby, která pomůže s agresorem nebo se zbývající skupinou.
3. Dále postupuje dle náročnosti situace:
  - a) zvládne zajištění, zklidnění agresora, následně informuje TU
  - b) nezvládne zajištění, zklidnění agresora - telefonuje ZZ, aby si žáka vyzvedli na místě (v případě, že se nedovolá, rodič nemůže přijet - volá RZS)
  - c) nezvládne - afekt, žák ohrožuje sebe, své okolí - přivolá RZS, následně informuje ZZ
4. Informovat rodiče po odeznění afektu, provedení záznamu:
  - a) při vyřešení situace pedagogem - záznam o jednání se ZZ
  - b) při ošetření žáka RZS - záznam o úrazu do Knihy úrazů

vážném úrazu

1. První pomoc při úrazu poskytne pedagog přítomný ve výuce, na dohledu (je-li přestávka), zavolá (je-li to nutné) záchrannou službu -155.

2. Nahlásí úraz TU, ŘŠ a zapíše úraz do Knihy úrazů.
3. Pedagog telefonicky informuje ZZ žáka.
4. Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá ŘŠ hlášení místně příslušnému útvaru Policie ČR.
5. TU žáky seznámí s událostí, provede opětovné poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví, předcházení úrazům (zapíše do TK).

když se stane neštěstí

Úmrtí žáka během vyučování

1. Pedagog poskytuje první pomoc, další pedagog volá zdravotnickou záchrannou službu - 155 a informuje ŘŠ.
  2. Pedagog zajistí bezpečí sobě a druhým.
  3. Pedagog zajistí místo události pro práci policie, ponechá vše, jak bylo.
  4. Zapíše si informace, kam zemřelého žáka odváží (záchranná služba, pohřební služba) a získá kontakty, kde bude možné získat další informace.
  5. Další pedagog se postará o toho, kdo zemřelého zachraňoval - posadí ho do klidu, podá teplý nápoj a je stále s ním.
  6. ŘŠ umožní prostor pro práci RZS a Policii ČR - zajistí prostor pro zjišťování informací o situaci.
- !!! POZOR - nikdo nemusí hned vypovídat. Policie počká, až bude žák/pedagog ve stavu schopném výpovědi.
7. ŘŠ informuje ZZ žáka a i když rodiče už informaci dostali (od IZS), projevuje účast.
  8. ŘŠ informuje zřizovatele.
  9. Oprávněnou osobou pro komunikaci s médii je pouze ŘŠ a zástupkyně ředitele.

Úmrtí žáka mimo vyučování

1. Odpovědnost za pravdivost informace o smrti žáka nese ŘŠ.
2. TU sdělí žákům (spolužákům) citlivě informaci.
3. TU sdělí informaci ZZ spolužáků a poskytne jim konzultace s odborníkem psychologem, kontakt na:
  - poradna Vigvam z.s. 606 160 646 (nonstop)
  - linka bezpečí pro děti - 116 111 (nonstop)
  - linka bezpečí - rodičovská linka po-pá 13:00 - 21:00 hod 606 021 021.

záškoláctví

1. O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti žáků informuje TU výchovného poradce. Podle Školního řádu neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se ZZ žáka TU formou pohovoru. Zde projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Dle sankčního řádu uděluje ihned TU napomenutí TU nebo důtku TU, podle rozsahu

neomluvených hodin a opakování neomluvené absence. Kopii zakládá do katalogového listu žáka.

2. Každá taková neomluvená nepřítomnost je oznámena na pedagogické radě školy.
3. Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolá ŘŠ výchovnou komisi. ZZ jsou pozváni na jednání výchovné komise doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu ZZ se v zápisu zaznamená. V zájmu zjišťování příčiny záškoláctví žáka a jejího odstranění může ŘŠ požádat o spolupráci odborníky z oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, popř. orgány sociálně-právní ochrany dětí. Dle sankčního řádu uděluje ŘŠ důtku ŘŠ podle rozsahu neomluvených hodin a opakování neomluvené absence po projednání ŘD na pedagogické radě. V závažnějších případech může dojít ke snížené známce z chování.
4. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ŘŠ zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.
5. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli ZZ postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

nálezu neznámé látky

1. MOŽNOST

- a) Zajistí-li pedagog podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky a vyrozumí ŘŠ.
- b) Na obálku napíše datum, čas a místo zajištění látky, příp. komu byla odebrána, podepíše se a uvede jméno svědka. ŘŠ obálku přelepí, opatří razítkem školy a uschová ji do školního trezoru nebo na jiné bezpečné místo.
- c) Poté je nutno bezodkladně vyrozumět policii. Identifikaci provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy. Při převzetí neznámé látky policistou si škola nechá tuto skutečnost písemně potvrdit.
- d) Pokud je zajištěna podezřelá látka u dítěte, které jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem uložena přivolanému lékaři.

2. MOŽNOST

- a) Pedagog neznámou látku ponechá na místě nálezu, vyrozumí ŘŠ.
- b) Bezodkladně zavolá policii.
- c) Do příjezdu policie zajistí dohled na místě nálezu, příp. zadrží žáka, u něhož byl nález učiněn.

ohrožení zdraví žáka

V případě ohrožení zdraví žáka v důsledku podezření na požití omamné látky se postupuje tak, jako když žák přijde do školy s teplotou.

1. Žák jevící příznaky užití omamné látky je odveden ze třídy do místnosti, kde zůstane po dobu, než si pro něj přijdou ZZ nebo lékařská služba. Pedagog zajistí nad žákem dohled dospělé osoby.
2. Škola bezodkladně informuje ZZ žáka o bližší nespecifikovaných zdravotních potížích žáka, ZZ jsou vyzváni k tomu, aby si dítě co nejdříve vyzvedli ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření. ZZ si přijde do školy pro žáka.
  - Je seznámen s projevy chování žáka - škola apeluje na ZZ, aby s dítětem navštívil lékaře.
  - Pedagog odkáže ZZ na odborníky na specializovaných pracovištích (PPP apod.).

V případě, že si rodič do školy pro dítě nepřijde

Pedagog přehodnotí zdravotní stav žáka, pracovník školy zavolá lékařskou službu (může jít o předávkování návykovou látkou). ZZ je o postupu školy informován.

Pedagog vyhotoví zápis průběhu celého případu a přijme opatření, jak zamezit případnému výskytu podezřelé látky ve škole.

odhalení distribuce a zneužívání návykových látek ve škole

1. Ve školním řádu je uveden zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy.
2. Proběhne třídní schůzka ZZ, seznámení s účinky a příznaky užití návykových látek, jak se škola k případu postaví, jak bude pracovat s rizikovou třídou v preventivní oblasti, ZZ jsou vybídnuti ke spolupráci při výskytu sociálně nežádoucího chování, jsou seznámeni s náplní práce a konzultačními hodinami MP (VP). Jsou dále seznámeni s tím, že dítě pod vlivem návykové látky ve škole porušuje vnitřní řád školy.
3. Žák, který prokazatelně zneužíval omamnou látku v areálu školy a tím porušil řád školy, bude kázeňsky potrestán dle školního řádu.
4. TU pozve nejrychlejší cestou ZZ žáka k jednání se školou. ZZ jsou seznámeni se všemi skutečnostmi případu, porušením řádu školy, návrhem výchovného opatření, který schválila a doporučila pedagogická rada. Škola doporučí ZZ žáka specializovanou pomoc odborníků. Škola vyhotoví dva zápisy z jednání, jeden obdrží ZZ žáka, druhý zůstane uložen ve škole. Škola nabídne ZZ pomoc – monitorování, pravidelné schůzky ZZ + TU, MP, VP.
5. Žáci jsou obecnou formou seznámeni s případem a jsou upozorněni na závažnost držení, přechovávání a užívání návykové látky, a to nejen v areálu školy.
6. Třída, v níž se problém objevil, bude monitorována, podniknuta krizová intervence ve spolupráci s MP.
7. TU informuje sociální odbor v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) nebo je v akutním ohrožení zdraví po požití drogy, tj. při nebezpečí předávkování a trvalého zdravotního poškození včetně vzniku návyku a bezprostředním ohrožení života nebo po průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole.

podezření, že žák zneužívá návykové látky

MP, VP, TU, pověřený pracovník

1. Provede diskrétní šetření – zjistí citlivě co nejvíce informací (od spolužáků, ZZ, z poradny).
2. Provede pohovor s žákem – podle vztahu pracovníka s žákem buď osobně nebo za přítomnosti jiného učitele, nebo jiné osoby (psychologa, sociálního kurátora, pracovníka oddělení pro dítě, kontaktního centra apod.). Doporučí mu rozhovor s odborníkem (SPC, zdravotním zařízením).

Po důvodném podezření:

3. Citlivě informuje ZZ a upozorní je na další postup školy v případě akutního ohrožení zdraví po požití drogy – nebezpečí z předávkování a trvalého zdravotního poškození, včetně vzniku návyku hraničící s bezprostředním ohrožením života.
4. V případě negativní reakce ZZ na sdělené skutečnosti a v případě, že ZZ nezařídí pro žáka další péči, uvědomí škola OSPOD.
5. Pokud není v silách školy společně se ZZ problém vyřešit, doporučí další odbornou pomoc (Leccos 602 405 527, Respondeo tel: 775 561 847).

Tabákové výrobky:

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouření včetně kouření elektronických cigaret a prostor je označen grafickou značkou „Zákaz kouření“. Tento zákaz se vztahuje na všechny osoby. Pokud zaměstnanec školy zjistí porušení zákazu, je povinen osobu, která zákaz porušila vyzvat, aby své jednání ukončila. Ve škole je zákaz prodávání a podávání tabákových výrobků vč. elektronických cigaret.

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Tabákový výrobek je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník sepíše o události stručný záznam.
4. TU informuje ZZ žáka o porušení zákazu kouření.
5. Při opakovaném porušení tohoto zákazu škola vyrozumí orgán sociálně-právní ochrany dětí.
6. Z konzumace tabákových výrobků ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Alkohol:

V prostorách školy v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zákaz konzumace alkoholu. Podávání alkoholu osobám mladším 18 let může být kvalifikováno jako přestupek nebo trestný čin. Osobě, která je zjevně pod vlivem alkoholu je zakázán vstup a pobyt ve škole.

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda dítěti nehrozí nebezpečí.
4. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě, volá lékařskou službu první pomoci.

5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (kde a od koho alkohol získal).
6. Škola vyzve ZZ a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
7. V případě nedostupnosti ZZ vyzve škola orgán sociálně-právní ochrany dětí s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů.
8. Při opakování plní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
9. Škola v zájmu dítěte může informovat ZZ o možnostech odborné pomoci při řešení situace.
10. Z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

nálezu alkoholu ve škole

Nalezený alkohol v prostorách školy:

1. Nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
2. Je oznámen vedení školy.
3. Je uložen u vedení školy pro případ důkazu.
4. Je o něm sepsán stručný záznam.

Zadržení alkoholu u žáka:

1. Nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
2. Je oznámen vedení školy.
3. Je uložen u vedení školy.
4. Záznam s vyjádřením žáka (datum, čas, jméno žáka, místo, podpis žáka).
5. Vyrozumění ZZ.
6. V případě opakování oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

podezření nebo zjištění patologického hráčství

Hráčství včetně on-line hazardní hraní je jednání, které vyžaduje nevratné investice s vidinou zisku založeného na náhodě. Ve škole je zakázána hazardní hra.

1. Informovat ZZ.
2. V případě nespolupráce ZZ informuje učitel OSPOD.
3. ŠPP informuje oblastního MP.

podezření nebo zjištění poruch příjmu potravy

1. Informovat TU, VP, MP.
2. TU informuje ZZ, ZZ informujeme vždy, když dítě výrazně zhubne, odmítá jíst, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků).
3. Pokud ZZ odmítají řešit situaci, je nutné se spojit s pediatrem, popř. OSPOD.
4. ZZ doporučit nebo zprostředkovat kontakt s lékařem nebo psychologem

páchání trestné činnosti, plnění oznamovací povinnosti

Šetření a výslech policí

Vstup Policie ČR do školy – spolupráce s policií

Prevence a oznamování podezření na trestnou činnost dětí a mládeže a trestnou činnost páchanou na dětech je povinností všech zaměstnanců školy. Zaměstnanci školy se snaží o maximálně dobrou spolupráci, vzájemný respekt a vstřícnost. U šetření policie je vždy přítomna ředitelka školy nebo zástupkyně ředitelky školy. Pokud to není možné, je o něm alespoň ihned informována např. telefonicky.

1. Policista je povinen prokázat se – stejnokrojem s identifikačním číslem nebo služebním průkazem nebo odznakem služby kriminální policie nebo ústním prohlášením „policie“.
2. Zaměstnanec školy jednající s policií si zaznamená potřebné údaje do formuláře (viz příloha č. 3). V případě pochybností o totožnosti policisty si zaměstnanec školy ověří totožnost telefonickým dotazem na pracoviště policie.
3. Ředitelka školy nebo její zástupkyně se seznámí s předmětem policejního úkonu a důvody, jež k němu vedou.

Předvolání a předvedení žáka, podávání vysvětlení:

Policie může vyžadovat podání vysvětlení, předvolat nebo předvést žáka mimo školu. Výslech se provádí zpravidla policisty v občanském oděvu, převezení za použití civilního vozidla.

1. Škola zajistí dohled dospělou osobou po celou dobu služebního zákroku i služebního úkonu, a to i v případě, že je proveden ve škole. Písemně je zaznamenáno číslo policisty, jméno převáženého dítěte a datum. Po ukončení procesu je žák předán zpět do školy nebo je předán ZZ.
2. Vyrozumění ZZ provádí policista předem (u osoby mladší 15 let informuje také OSPOD), v případě, že tak neučinil, informuje ZZ třídní učitel – o způsobu vyrozumění se domluví s policistou. Policista může úkon provést i v případě, že vyrozumění rodiče nelze zajistit a provedení úkonu nelze odložit. V případě, že by vyrozuměním rodičů bylo mařeno vyšetřování, vyrozumí škola ZZ bezprostředně po souhlasu policie. Podle zákona mohou být mladiství vyzváni k podání vysvětlení i bez účasti osob vykonávajících dohled nad nezletilými, musí být vždy přítomen obhájce.
3. Na požádání policie ŘŠ poskytne vhodnou místnost k šetření žáka ve škole, zajistí také pedagogický dozor. Osoby přibrané k podání vysvětlení (dohled) mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušování nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby.
4. Pro děti a mládež platí v plné míře presumpce nevinny.

Oznamování trestné činnosti

1. V případě, že je zaměstnanec školy svědkem trestné činnosti nebo se o ní dozví, ohlásí to ŘŠ. Je proveden písemný zápis.
2. Škola celou záležitost oznámí Policii ČR.

Trestnou činností se rozumí užívání omamných látek, gamblerství, šikana, týrání, vraždy, loupeže, pohlavní zneužívání, znásilnění, majetková trestná činnost, dále vystavení šikaně či týrání, příp. jinému nežádoucímu zacházení ve škole i mimo školu.

rizikovém sexuálním chování

Žák může být buď

- **aktivním konatelem rizikového sexuálního chování** (podle závažnosti) lze řešit vzniklou situaci buď na půdě školy nebo zprostředkovat kontakt ZZ se specializovaným pracovištěm, které nabízí psychologické terapeutické a poradenské služby. O situaci informuje ŘŠ.

- nebo **jeho obětí**

§ 367 Nepřekážení trestného činu

§ 185 Znásilnění

§ 187 Pohlavní zneužití

§ 193 Zneužití dítěte k výrobě pornografie

§ 198 Týrání svěřené osoby

§ 368 Neoznámení trestného činu

Je-li podezření na to, že žák je obětí sexuálního chování

1. Pedagog informuje ŘŠ.
2. Společně situaci řeší s psychologem spolupracujícím se školou a záležitost se hlásí na OSPOD, případně Policii ČR. Pedagogovi rovněž nepřísluší posuzovat pravdivost oznámení či tvrzení žáka. To přísluší až soudu, resp. soudnímu znalci. Rizikové sexuální chování upravuje Trestní zákoník, zákon č. 40/2009Sb. 39
3. Dospělý je povinen chránit a prosazovat nejlepší zájem dítěte. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit OSPODu nebo Policii ČR.

zjištění zneužívání dětí

O všech krocích a postupech provést písemný záznam s podpisy všech zúčastněných!!!

1. Vždy informovat VP, MP, psychologa spolupracující se školou a ŘŠ.
2. Vyšetření je vhodné přenechat odborníkům.
3. Rozhovor vést citlivě, naslouchat, nenutit.
4. Informovat ZZ - účelem tohoto rozhovoru není pouze informovat ZZ o problému, ale i o doplnění dosavadních informací a potvrzení podezření, že je dítěti v rodině ubližováno. V kontaktu se ZZ by měl pedagog postupovat maximálně opatrně, nevyslovovat žádné dohady ani obvinění. ZZ pouze sdělí důvod obav o žáka, ale měl by se při tom vyhnout odkazům na sdělení samotného žáka. V případě, že je podezření pravdivé a žák je v rodině skutečně ohrožen, je pravděpodobné, že budou rodiče reagovat agresivně a zaujmou obrannou pozici ještě dříve, než je podezření zcela vysloveno. Pokud má pedagog podezření, že se násilí netýká jen žáka, ale i jednoho se ZZ, je vhodné s ním hovořit také o samotě, bez potenciálního pachatele domácího násilí.

5. V případě, že se žák stal obětí zneužívání mimo rodinu, budou ZZ pravděpodobně reagovat odlišně. Budou spolupracovat a uvítají jakékoliv aktivity zaměřené na prokázání zneužívání, ubližování a ochranu dítěte. Zjištění, že bylo jejich dítě fyzicky týráno, sexuálně zneužito je pro ZZ obrovský šok. Mohou prožívat návaly hněvu a agresivity spolu s pocity viny a selhání. V této situaci je vhodné jim doporučit návštěvu psychologa, jehož terapeutická první pomoc a péče je pro ně stejně důležitá, jako pro jejich dítě.

šikana

Škola je povinna řešit šikany ve škole i na akcích pořádaných školou, mimo školu je to věc policie a ZZ.

Šikanování je jakékoliv opakované, soustavné chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických nebo psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumějí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikany. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

O všech krocích a postupech provézt písemný záznam s podpisy všech zúčastněných!!!

Učitel je svědkem šikany – brutálního násilí:

1. Bezprostřední záchrana oběti! Odvést oběť okamžitě ze třídy.
2. Domluvit se s ostatními pedagogy na spolupráci při vyšetřování.
3. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření)! Po návratu od lékaře nepouštět oběť zpět do třídy.
4. Kontaktovat ZZ oběti – při rozhovoru se ZZ se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi „na rovinu“, ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se se ZZ, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost žáka.
5. Kontaktovat ZZ agresora.
6. Ohlásit celou věc policii.
7. Následuje vlastní vyšetřování šikany.

ZZ ohlásí podezření na šikany

Postup při podezření na šikanování, o kterém jsou informováni, by měl být následující:

1. ZZ informují o podezření na šikanování TU popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází, případně přímo ŘŠ.
2. Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně MP či VP, obrátí se ZZ s informací na ŘŠ.
3. V případech prokazatelných projevů šikany se ZZ přímo obrátí s informací na ŘŠ.
4. Jsou - li ZZ přesvědčeni, že postupuje škola při řešení šikanování nedostatečně, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy nebo podat stížnost na školu České školní inspekci. Stížnost lze podat písemně, osobně nebo v elektronické podobě a je možné ji adresovat příslušnému inspektorátu ČŠI.

Informují-li ZZ pedagogického pracovníka o podezření na šikanování

1. Zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s MP a VP, informuje ŘŠ.
2. V případě prokázaných projevů šikany neprodleně informuje ŘŠ, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ŘŠ.
3. Vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.
4. Navrhne v pedagogické radě potrestání agresorů.

Postup ředitelky školy

1. Přijme informaci o šikanování (pedagogický pracovník, ZZ, žák).
2. Rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu vlastními silami nebo zda škola potřebuje pomoc z venku a je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi a Policií ČR.
3. V případě prokázaných projevů šikany jmenuje pracovníky, kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jejích pokynů.
4. Zajistí informování dotčených ZZ o vyšetřování šikany nebo sama informuje o výsledcích vyšetřování šikany, které řídí.
5. V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat péči PPP, SVP, nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.
6. V mimořádných případech doporučí ZZ dobrovolné umístění žáka do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu.
7. V mimořádných případech podá návrh OSPODu k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém zařízení.
8. Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění) oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
9. Oznámí OSPODu skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka.
10. Projedná na pedagogické radě potrestání agresorů.

Učitel se o šikaně od někoho dozví:

OVĚŘENÍ SITUACE

1. Ředitelka školy provede odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany.
2. MP povede rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
3. MP nalezne vhodné svědky.
4. MP povede individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
5. Ředitelka školy zajistí ochranu obětem.
6. MP vede rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
7. TU informuje ZZ účastníků šikany.
8. TU provede intervenci v třídním kolektivu.

!!! Kontaktovat ZZ – (ne v přítomnosti dítěte!!), při rozhovoru se ZZ nemluvit o šikaně, pouze si ověřit signály (pomočování, zvraty v chování, noční děsy, poškozené věci, změny v chování, zhoršení prospěchu atd. Vyžádat souhlas rodičů k vyšetřování, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte.

VYŠETŘOVÁNÍ - provádí ŠMP, VP, ŘŠ

1. Upozornit žáka na provádění zápisu.
2. Nenaléhat, nechat je říct to, co chtějí .
3. Mít při vyšetřování třetí osobu proti obvinění ze strany ZZ.
4. Pokračuje pomoc a podpora oběti. Zajistit ochranu oběti – nechat ji bezpečně odejít ze školy (informovat ZZ) nebo zajistit její ochranu! Agresorům oznámit, jak budou postiženi v případě, že oběť znovu napadnou (např. při jakémkoli násaku šikanování bude případ nahlášen policii). Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
5. Pro potrestání agresora využít výchovných opatření – viz Školní řád.
6. Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupráce zejména s PPP, OSPOD a PČR.

Vyšetřování pokročilé šikany

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii
6. Vlastní vyšetřování
  - s obětí a informátory,
  - rozhovory se svědky, rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, zásadně ! nekonfrontovat agresora s obětí,
  - informování ZZ účastníků šikany,
7. práce s třídním kolektivem.

řešení případů krádeží a vandalismem

Krádeže

1. Krádeže jsou protiprávním jednáním (viz Školní řád) a pokud se škola o takovém jednání dozví, je povinna tuto skutečnost ohlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučit poškozenému (jeho ZZ) obrátit se na tyto orgány.
2. Nosit cenné věci do školy je rizikové chování (viz Školní řád), které může vést k jejich odcizení. Pokud jsou tyto věci převzaty do úschovy, hradí je škola bez omezení.
3. Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali rozpoznat protiprávní jednání. V případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásí věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Postup při nahlášení krádeže žákem

1. O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.
2. Věc ohlásit Policii ČR nebo poučit poškozeného žáka (jeho ZZ) o této možnosti.
3. V případě, že je znám pachatel mladší 18 let, nahlásit věc OSPODu, a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Vandalismus

1. Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil a škola bude požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
2. V rámci poučení o BOZP upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškozování majetku a jak se takovému jednání vyhnout.

Postup při vzniku škody

1. Pedagog o vzniklé škodě na školním majetku vyhotoví záznam a pokusí se odhalit viníka.
2. V případě, že viníka zná, informuje ZZ. Ředitelka školy může na ZZ vymáhat náhradu škody.
3. Pokud nedojde mezi ZZ nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

projevy rasismu

1. Pedagog okamžitě a razantně vystupuje proti projevům intolerance mezi žáky.
2. Třídní učitel zajistí bezpečnost případné oběti, dále oznámí skutečnost ZZ agresora i oběti a postupuje dle preventivního plánu proti šikaně.
3. V případě zjištění hlouběji zakotvených postojů (opakované verbální či vizuální projevy s možným extremistickým podtextem) informuje ZZ a nabídne jim spolupráci.
4. V případě závažných projevů (především násilných) informuje Policii ČR.
5. Projednání na pedagogické radě a potrestání agresora.

Zpracovaly: Mgr. Michaela Šmídová, Mgr. Hana Chadimová

V Poděbradech dne 30. 9. 2022

Nabývá účinnosti dne: 1. 10. 2022

Ředitelka školy: Mgr. Pavlína Mladá